

כרך ז': בטיחות בדרכים	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	הוראה 3.6 "קליטה והכשרת נהג ביחידה"	מעודכן לתאריך: 23.04.2020
--------------------------	--	--	------------------------------

הוראה 3.6 - "קליטה והכשרת נהג ביחידה"

הגדרות

1. בהוראה זו:

- א. חתימה אלקטרונית – חתימה באמצעות אמצעי אלקטרוני במערכת הממוחשבת הצבאית.
- ב. נהג, נהג יחידת/מנהלתי, נהג מקצועי, נהג בט"ש, לוחם נהג, נהג מבצעי, נהג מבצעי מיוחד, נהג מת"ק – כהגדרתם בהוראה 2.1 "מונחים ומושגי יסוד" בכרך זה.
- ג. נהג חדש בהכשרה – חייל בשירות סדיר או אזרח עובד צה"ל, המחזיק ברישיון נהיגה צבאי וטרם ביצע הכשרת נהג ביחידה, ע"פ הוראה זו.
- ד. נהג חפ"ק – נהג בוגר הכשרה ייעודית כנהג חפ"ק בביה"ס לנהיגה מבצעית בעל רישיון נהיגה והיתר מתאים לסוג הרכב בו נדרש לנהוג.
- ה. קצין רכב, קצין הבטיחות בדרכים היחידתי – בעלי תפקידים הנושא מינוי מתאים כמפורט בהוראה 3.1 - "בעלי תפקידים ואחריותם" בכרך זה.

כללי

2. בהתאם לפקודות הצבא כל נהג בצה"ל יעבור קליטה והכשרה ביחידה טרם נהיגה ברכב צבאי לסוגיו.
3. נהג חדש בהכשרה, שהוצב ביחידת רישום, או חייל העתיד לקבל רישיון נהיגה צבאי, או נהג העתיד לנהוג ברכב עליו לא עבר הכשרה בהתאם להוראה זאת, יעבור הליך של קליטה והכשרת נהג ביחידה כמפורט בהוראה זאת.
4. הוראה זו חלה על נהגים בשירות חובה, קבע ואע"צ. חייל מילואים העתיד לנהוג ברכב צבאי יפעל בהתאם למפורט בהוראה 3.17 "השתלמות ריענון נהיגה לחיילי מילואים" בכרך זה.

מטרה

5. להורות ליחידות צה"ל על הפעולות הנדרשות לקליטה, חניכה והכשרת הנהג ביחידה טרם נהיגתו על כלי רכב צבאי, בהתאם לסוג הנהג ובהתאם לכלי הרכב הקיימים ביחידה.

שיטה

6. תהליך הכשרת נהג כולל שלושה שלבים מרכזיים:
 - א. קליטת הנהג ביחידה (לרבות ביצוע ראיונות, פתיחת תיק נהג).
 - ב. חניכה והכשרת נהג (לרבות ביצוע שעות חניכה על גבי הרכב).
 - ג. סיום תהליך הקליטה (לרבות אישור קצין הבטיחות בדרכים).
7. קצין הרכב היחידתי ינהל את תהליך הקליטה, חניכה, ההכשרה וסיום תהליך הקליטה, לרבות התיעוד והרישום של התהליך.
8. קצין הבטיחות בדרכים היחידתי יבצע בקרה על קיום תהליך זה באופן שוטף ביחידה ויאשר פרטנית לאחר שווידא שכל נהג ביחידה עבר את תהליך הקליטה, החניכה והכשרה כאמור בהוראה זו.

מס' תאריך : 23.04.2020	הוראה 3.6 "קליטה והכשרת נהג ביחידה"	פרק 3 : "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך ז': בטיחות בדרכים
---------------------------	--	---	--------------------------

9. קליטת נהג הובלה במרכז הובלה וסיום תהליך הקליטה (שלב א' ו-ג') יבוצע בהתאם להוראה זו, תהליך החניכה וההכשרה (שלב ב') יבוצע בהתאם להוראות מפקד מרכז הובלה.
10. נהג אשר סיים תהליך הכשרה במרכז הובלה בהתאם להוראות מפקד מרכז הובלה ולא שובץ בגדוד הובלה, יבצע השלמת חניכה והכשרה בהתאם למפורט בהוראה זו.
11. פטור מביצוע תהליך חניכת הכשרת נהג (לרבות בעלי רכב צמוד אישי), מפורטים בסעיף 16 להוראה זו.

12. שלב א - שלב קליטת נהג ביחידה

א. ראיון נהג:

(1) כל נהג הנקלט ביחידה או נהג בתהליך הוצאת רישיון נהיגה צבאי, ביחידה ירואיין ע"י מפקדו (קצין או נגד או אע"צ) כתנאי לתחילת הכשרה ביחידה. ראיון זה יתויק בתיק הנהג.

(2) נוסף על האמור לעיל, כל נהג הנקלט ביחידה, או נהג בתהליך הוצאת רישיון נהיגה צבאי, ירואיין ע"י קצין הבטיחות בדרכים היחידתי במסגרת תהליך ההכשרה עד לאישור נהיגה עצמית. במהלך הריאיון תוסבר לנהג התנהגותו הנדרשת ואחריותו האישית וכן יועבר לו תדריך לגבי הנושאים הבאים:

(א) דגשי מפקד היחידה וקצין הבטיחות בדרכים היחידתי לנהיגה ביחידה ובגזרתה.

(ב) מאפייני משימות הנהיגה ביחידה (בטי"ש, פע"מ, אימונים, הדרכה ושגרה).

(3) למרות האמור לעיל, קצין בדרגת רס"ן ומעלה, או נגד בדרגת רס"מ ומעלה פטורים מריאיון קצין בב"ד וראיון מפקד ישיר, אולם נדרש לגביהם אישור מפקד ישיר לנהיגה ביחידה, שיתויק בתיק הנהג.

ב. תיק נהג:

(1) קצין הרכב יוודא כי לנהג ביחידה לרבות בעלי רכב צמוד אישי נפתח תיק נהג שילווה אותו במהלך ההכשרה ובמשך כל תקופת שירותו הצבאי הסדיר (פרט לחריגים בסעיף 16 להוראה זו).

(2) קצין הרכב אחראי על ניהול תיק הנהג, ריכוז כלל התיקים וביצוע בקרה ומעקב אחר מילואם וניהולם.

(3) ביחידה בה אין קצין רכב, יגדיר מפקד היחידה בעל תפקיד אחר שיבצע את האמור בסעיף 2 לעיל.

(4) תיק הנהג יהיה זמין ונגיש לעיון הנהג במשך כל תקופת שירותו.

(5) עבר הנהג מיחידה מסוימת ליחידה אחרת (מעבר בן יחידות רישום) – באחריות קצין הרכב הפולט להעביר את תיק הנהג שלו, ליחידה אליה הוצב. קצין הרכב ביחידה הקולטת יוודא כי קיבל את תיק הנהג.

(6) יחידה בה קיימת מערכת ניהול ממוחשבת מקומית, רשאית לנהל את תיקי הנהג והרשומות במערכת הממוחשבת בהתאם להוראה זו.

(7) תכולת תיק נהג – תהיה בהתאם למנחה מס' 034 "מסגרת לכתובת תיק נהג":

(א) כרטיס מעקב נהג.

(ב) טבלת מעקב שעות חניכת נהיגה "הכשרת נהג" על כלי הרכב ביחידה.

13. שלב ב - שלב תהליך חניכה והכשרת נהג ביחידה

- א. קצין הרכב של היחידה ינהל את תוכנית הכשרת הנהג ביחידה, אשר תרוכז ב"תיק הכשרת הנהג", בהתאם לפורמט שבמנחה מס' 034 "מסגרת לכתיבת תיק הנהג".
- ב. תיק זה יאושר ע"י קצין הבטיחות בדרכים היחידתי, אחת לשנה, או בעת החלפת בעל תפקיד (קצין בטיחות בדרכים או קצין רכב).
- ג. תוכנית זאת תשמש את קצין הרכב, החונך והנהג בכל תהליך הכשרת הנהג ביחידה.
- ד. תהליך חניכת הנהג והכשרתו ביחידה כולל לימוד תכנים עיוניים והכרת הרכב שיבוצעו על ידי קצין הרכב ונהיגה מעשית בחניכת חונך, כמפורט בהוראה זו ובמנחה מס' 034 "מסגרת לכתיבת תיק הנהג".
- ה. נהג חונך יאושר לחניכה על ידי קצין הבטיחות בדרכים היחידתי לאחר שעמד בכלל התנאים הבאים:
- 1) בשירות סדיר או עובד צה"ל בלבד. חייל בשירות מילואים יוכל לשמש כחונך באישור מפקד היחידה בדרגת סא"ל לפחות, לאחר שוידא האמור בסעיפים 4-2 להלן.
 - 2) בעל רישיון נהיגה אזורי, רישיון נהיגה צבאי והיתר נהיגה תקף (לא נמצא בשלילה אזורית או צבאית) המתאים לסוג הרכב אותו הוא חונך.
 - 3) בעל רישיון נהיגה צבאי בוותק של שנה לפחות. על אף האמור לעיל, קצין בטיחות בתעבורה פיקודי, זרועי או אגפי רשאי לאשר בכתב חייל כחונך בעל רישיון נהיגה צבאי במשך של חצי שנה עד שנה בנהיגה בפועל.
 - 4) בעל ניסיון בנהיגה בפועל על כלי הרכב הספציפי שעליו הוא אמור לחונך בוותק של חצי שנה לפחות מיום אישור ק. הלב"ד לנהיגה עצמית על סוג הרכב. ברכב מתוך קבוצת

מס' ז': בטיחות בדרכים	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	הוראה 3.6 "קליטה והכשרת נהג ביחידה"	מעודכן לתאריך: 23.04.2020
--------------------------	--	--	------------------------------

"רכב נוסעים" נדרש וותק וניסיון בפועל של חצי שנה על כלי רכב אחד מתוך הקבוצה. חניכה על כלי רכב אחרים מקבוצת "רכב נוסעים" ידרשו הכרת הרכב וניסיון בפועל של חודש לפחות בנהיגה עצמית על סוג הרכב.

(5) לא עבר עבירת תנועה חמורה (עבירת תנועה שאינה נתונה לדין משמעתי כהגדרתה בפ"מ 33.0302 "הדין המשמעתי"), במהלך 12 החודשים שקדמו לחניכה מיום העבירה.

(6) עבר הדרכה ע"י קצין הרכב היחידתי או קצין הבטיחות בדרכים היחידתי על אופן ביצוע ההכשרה ביחידה אשר כללה את הדגשים הבאים:

- (א) סוגי הרכב עליהם רשאי לחנוך.
- (ב) מסלולי הכשרה מאושרים בתיק ייעודי להכשרת נהג, לרכב מקבוצת רב הינע בלבד.
- (ג) אופן ההכשרה והמגבלות השונות בכלי הרכב הרלוונטי.
- ו. נהג שאושר לשמש כנהג חונך, יצוין בתיק הנהג שלו כלי הרכב עליהם אושר לחנוך.
- ז. קצין הבטיחות בדרכים היחידתי ירכז את רשימת הנהגים המורשים לחניכה ביחידה וכלי הרכב עליהם אושרו לחנוך, רשימה זאת תתווק בתיק הייעודי להכשרת נהג בהתאם למנחה מס' 034 "מסגרת לכתיבת תיק נהג".
- ח. נהג יבצע נהיגה מעשית כמפורט להלן:
 - (1) כאשר ברשותו רישיון נהיגה צבאי (זמני או קבוע).
 - (2) שלב החניכה בכל רכב יחל בנסיעה בת שעה לפחות באור יום בציר אספלט.
 - (3) ניתן לבצע חניכת נהיגה מעשית עד שני רכבים מאותה קבוצה כאשר שעות החניכה יהיו לפחות 50% לכל כלי רכב.
 - (4) בשלב החניכה לא יסיע הנהג הנחנך יותר משני נוסעים ברכב (נהג + חונך + נוסע), עד להשלמת תהליך החניכה ואישור קצין הלב"ד היחידתי לנהיגה באופן עצמאי.
 - (5) שעות הנהיגה יתועדו בתיק נהג כאמור במנחה 034 "מסגרת לכתיבת תיק נהג".
 - (6) פירוט שעות החניכה לנהיגה מעשית ביחידה בכל קבוצת רכב כאמור להלן:

קבוצת כלי רכב	סוג הרכב לדוגמא	סה"כ שעות חניכה נדרשות	פרוט שעות החניכה		
			כביש יום	כביש לילה	שטח לילה
נסעים	אטראז/ברלינגו/יוניק וכו'	5	4	1	0
	סוואנה עד 4 טון				
	טנדרים 2X4 (טויוטה, קולראדו, דימקס)				
רב הינע B	לנהג חדש צעיר בעל היתר נהיגה אזרחי (אינו חל על נהג מקצועי, מרכז הובלה, ליין משא)	12	9	3	0
	ג'יפ (סופה, רנג'ר, וכד')				
	"דיויד"				
	דיפנדר ממוגן, ניסן ווינר ממוגן	7	2	2	1
רב הינע G	רכב 4*4 טנדר פורד F150 או דודג' 1500, טויוטה/דימקס/קולראדו 4X4				
	האמר				
	האמר ממוגן/אמבולנס	10	3	3	2
	ספרינטר "זאב"				
משא קל	סמי פורד F-350 / דודג' 3500				
	אינטר	10	7	3	0
	פורד 5500				
משא כבד	מאן עד 12 טון				
	משאית תובלתית כבדה מעל 12 טון	50	40	10	0
	טטרה / אושקוש				
אחר	אוטובוס יחידתי	5	4	1	0

מסמך : מסמך לתאריך : 23.04.2020	הוראה 3.6 "קליטה והכשרת נהג ביחידה"	פרק 3 : "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך ז' : בטיחות בדרכים
---------------------------------------	--	---	---------------------------

(7) על אף האמור לעיל, נהג בט"ש, לוחם נהג, נהג מבצעי, ונהג חפ"ק שסיימו הכשרה ייעודית בבית הספר לנהיגה מבצעית (בלנ"ס) יבצעו את הכשרה ושעות החניכה כאמור בסעיף 15.

(8) נהג בשירות קבע, או במילואים בתנאי קבע או אע"פ, בגיל 24 ומעלה, בעל וותק ברישיון נהיגה אזרחי לאותה קבוצת רכב של 5 שנים לפחות יבצע מחצית משעות הנהיגה המעשית המפורטות בטבלה שלעיל. לכ"ר מסוג נוסעים, יבצע הנהג חניכה במשך שעה לפחות בציר אספלט בשעות היום.

(9) השלמת חניכה על רכבים נוספים :

(א) נהג שהוכשר כמפורט לעיל, ונדרש להכשירו על רכבים נוספים (יותר מרכב אחד מאותה קבוצה או על רכב בקבוצת רכב אחרת), יוכשר כמפורט :

(1) כל חניכה נוספת המחייבת שעות חניכה, תחל ביום ע"ג ציר אספלט במשך שעה לפחות.

(2) בחניכה על כלי רכב משא קל או משא כבד, תכלול את שעות הנהיגה המעשית בטבלה מטה, ולפחות נהיגה במשך שעה אחת ביום ע"ג ציר אספלט.

(3) בחניכה על כלי רכב מסוג רב הינע (B או C1) לנהג שהוכשר בעבר רק על רכב נוסעים או משא (קל או כבד) תכלול את שעות הנהיגה המעשית בטבלה מטה, ולפחות נהיגה במשך שעה אחת ביום ע"ג ציר אספלט ושעה אחת בשטח (ביום או בלילה).

(4) בעת חניכת נהיגה מעשית לא יסיע הנהג הנחנך יותר משני אנשים ברכב (נהג + חונך + נוסע), עד שהשלים את תהליך החניכה וניתן לו אישור מקצין הבטיחות בדרכים היחידתי לנהיגה באופן עצמאי.

(5) פירוט שעות החניכה להשלמת נהיגה מעשית ביחידה בכלי רכב נוספים

נהג הנדרש להשלים חניכה על רכב מקבוצת רכב	נהג שעבר הכשרה על רכב מקבוצת רכב	נוסעים				משא כבד C
		רב הינע B	רב הינע C1	משא קל C1	משא כבד C	
נוסעים	הכרת הרכב למעט מעבר בין תיה"ל אוטומט לרגיל	7	10	10	50	
רב הינע B	נדרשת שעה חניכה	1	5	5	50	
רב הינע C1	הכרת הרכב וביצוע מבחן שליטה	1	1	2	7	
משא קל C1	למעט מעבר בין תיה"ל אוטומט לרגיל	5	5	1	7	
משא כבד C או E	נדרשת שעה חניכה	5	3	1	1	

הערה: בחניכת נהג מרכב נוסעים לשאר קבוצות הרכב (שורה ראשונה בטבלה), ניתן לשלב 2 כלי רכב מאותה קבוצה ובלב שהחניכה תהיה 50% לכל רכב לפחות

מסמך לתאריך: 23.04.2020	חוראה 3.6 "קליטה והכשרת נהג ביחידה"	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך ז': בטיחות בדרכים
----------------------------	--	--	--------------------------

ט. השלמת חניכה על רכב מוגבה, ממוגן וגרור, יבוצע על ידי קצין הרכב בלבד:

- 1) הכשרת נהג על רכב טנדר מוגבה (איסוזו די-מקס, ניסאן וויוור וכד') מחייבת בנוסף:
 - א) חניכה של קצין הרכב להכרת מאפייני ומגבלות רכב מסוג טנדר: מרכז הכובד, סוג ההנעה, מרחק בין הסרנים והתנהגות הרכב בנסיעה (שיפועי צד, עמוס/ריק, רוח צד וכד').
 - ב) לימוד לקחים מתאונות של כלי רכב דומים.
 - ג) תיעוד להעברת האמור לעיל יצוין בתיק הנהג.
- 2) הכשרת נהג על רכב ממוגן ירי מחייבת בנוסף:
 - א) לימוד לקחים מתאונות של כלי רכב ממוגנים בגזרה הרלוונטית ותכנים הקשורים למגבלות הבטיחותיות של הרכב.
 - ב) ניתוח נת"בים אופייניים בגזרת המשימה.
 - ג) תיעוד להעברת האמור לעיל יצוין בתיק הנהג.
- 3) הכשרת נהג לגרירת גרור במשקל עד 1.9 טון מחייבת בנוסף:
 - א) קביעת קצין הרכב מי הם הנהגים הרשאים לנהוג עם גרור ביחידה.
 - ב) תדריך של קצין הרכב (סוגי נגררים, אופן חיבור וניתוק, מגבלות שדה ראייה וכו').
 - ג) נהיגה מעשית עם גרור במשך 30 דק' לכל הפחות, לרבות תרגול נסיעה לאחור. הגרירה תתבצע בהתאם לרישיון הרכב ורישיון הגרור ובהתאם לתנאים המפורטים בהוראת קל"ר 13.01.19 "רישיונות הנהיגה וההיתרים הנדרשים לנהיגתם".
 - ד) נהיגה על גרור במשקל מעל 1.9 טון מחייבת היתר בהתאם לתנאים המפורטים בהוראת קל"ר 13.01.19 "רישיונות הנהיגה וההיתרים הנדרשים לנהיגתם".
 - ה) תרגול מעשי של חיבור וניתוק נגרר.
 - ו) תיעוד להעברת האמור לעיל יצוין בתיק הנהג.

14. שלב ג - שלב סיום תהליך הקליטה וההכשרה של נהג ביחידה

- א. בסיום שלב החניכה וההכשרה, יבצע אחד מבעלי התפקידים המפורטים בסעיף ב' מבחן שליטה לנהג הנחנך, כאמור בסעיף ג' שיבחן את כשירות הנהג לנהיגה באופן עצמאי ברכב.
- ב. מבחן השליטה יבוצע על ידי קצין הרכב, קצין ניווד, מ"פ נהגים, או מפקד ישיר בדרגת רס"ן לפחות (שאושר בכתב ע"י קצין הבב"ד היחידתי), בעל רישיון והיתר מתאים (לאחר שעות חניכה) לכלי הרכב עליו מבוצע מבחן השליטה.
- ג. מבחן שליטה לנהג, יבוצע בהתאם למנחה מס' 034 "מסגרת לכתיבת תיק נהג", יבוצע באור יום ויימשך במשך 15 דקות לפחות ויכלול:
 - 1) אופן ביצוע טיפול לפני תנועה.
 - 2) שליטה כללית ברכב בעת נהיגה ושמירה על כללי התנועה
 - 3) כניסה נכונה לעיקול הדרך.

מערדכן לתאריך: 23.04.2020	הוראה 3.6 "קליטה והכשרת נהג ביחידה"	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך ז': בטיחות בדרכים
------------------------------	--	--	--------------------------

- 4) האצה ובלימה נכונה.
- 5) שימוש והחלפת הילוכים ובכלל זה זינוק בעליה (ברכב אוטומט מעבר בין מצבים).
- 6) נסיעה לאחור (דגש ברכב בו שדה ראייה חסום ונדרש למכוון אחורי).
- 7) שימוש נכון בתיבת העברה ברכב רב-הינע.
- 8) ביצוע תרגולות ברכב רב הינע – ירידה לשול, התהפכות, שריפה ברכב.
- 9) שליטה והכרת הרכב בהתאם לנושאים המפורטים בפרק א' למנחה 034.
- ד. בסיום מבחן השליטה ימליץ בכתב בעל התפקיד הבוחן לקצין הבטיחות בדרכים אם לאשר את הנהג הנחנך כנהג ביחידה, או לקבוע לו פרק הכשרה נוסף. המלצה זו תתועד בתיק הנהג.
- ה. נהג יאשר בחתימתו שעבר נושאי אימון המפורטים במנחה מס' 034 "מסגרת לכתיבת תיק נהג". במקרה של חתימה אלקטרונית על הנהג לחתום בפני מי שמעביר את נושאי האימון.
- ו. בסיום ההכשרה יחתום הנהג, קצין הרכב וקצין הבטיחות בדרכים היחידתי, בטבלת מעקב שעות חניכה כמפורט במנחה מס' 034 "מסגרת לכתיבת תיק נהג". במקרה של חתימה אלקטרונית על הנהג לחתום בפני החונך שהעביר את החניכה.
- ז. ק. הרכב יציין בכתב את הרכבים עליהם מאושר הנהג לנהוג ביחידה. הנ"ל יתויק בתיק הנהג.
- ח. בסיום ההכשרה יאשר בחתימתו קצין הבטיחות בדרכים היחידתי את גמר תהליך הקליטה ההכשרה. חתימה זאת תהווה אישור לנהיגת הנהג ביחידה.

15. קליטת חניכה והכשרה של נהג בט"ש, לוחם נהג, נהג מבצעי, נהג חפ"ק ביחידה לאחר סיום הכשרה בבלניים:

- א. **קליטת נהג בט"ש או לוחם נהג, נהג מבצעי ונהג חפ"ק ביחידה**
- קליטת חייל שהוכשר כנהג בט"ש והוצב בחטמ"ר או לוחם נהג, נהג מבצעי ונהג חפ"ק או נהג שהוכשר בהכשרה ייעודית (לא היתר חד יומי וכד') בבית הספר לנהיגה מבצעית (להלן "בלניים"), תבוצע בנוסף לאמור בסעיף 13 (שלב א'):
- 1) מפקד הבלניים יודא באשר לנהג בט"ש כי מסמך "סיכום קורס נהג בט"ש" הגיע לסגן מפקד חטיבה מרחבית בו עתיד נהג הבט"ש לשרת ובאשר ללוחם נהג, נהג מבצעי ונהג חפ"ק יודא כי מסמך "סיכום קורס לוחם נהג, נהג מבצעי או נהג חפ"ק" הגיע לקצין הבטיחות בדרכים של היחידה בו עתיד הנהג לשרת.
- 2) מ"פ נהגים וקצין הבטיחות בדרכים בחטיבה המרחבית (סמח"ט) וידא (על-ידי בדיקת תיקו האישי וסיכום הקורס) כי נהג הבט"ש, המוצב בחטמ"ר סיים קורס כנדרש בבלניים. באשר ללוחם נהג, נהג מבצעי ונהג חפ"ק - קצין הרכב, קצין הבטיחות בדרכים היחידתי יודא, כי הנהג סיים קורס כנדרש בבלניים (על-ידי בדיקת תיקו האישי וסיכום הקורס).
- 3) נהג בט"ש ירואין טרם תחילת נהיגתו בגזרה על ידי הסמח"ט הגזרתי ועל ידי מפקד פלוגת הנהיגה בחטמ"ר. בתחילת התעסוקה של גדוד במרחב החטמ"ר, ירואין הנהג על ידי מ"פ/סמ"פ גזרתי, סיכום הריאיון יתויק בתיק הנהג.
- 4) לוחם נהג, נהג מבצעי, נהג חפ"ק ירואינו על ידי קצין הבטיחות בדרכים היחידתי ועל ידי מ"פ או מפקד ישיר בדרגת רס"ן, טרם תחילת נהיגתם בגדוד.

מסמך לתאריך: 23.04.2020	הוראה 3.6 "קליטה והכשרת נהג ביחידה"	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך ז': בטיחות בדרכים
----------------------------	--	--	--------------------------

ב. שעות חניכה לנהג בט"ש, נהג מבצעי, לוחם נהג, נהג חפ"ק במסגרת היחידה

1) נהג בט"ש, לוחם נהג, נהג מבצעי, לוחם נהג, נהג חפ"ק יבצעו את שעות החניכה הבאות:

שעות חניכה נדרשות	כלי רכב עליהם הוכשר בקורס	סוג הקורס בבלניים
דויד - מבחן שליטה דימקס 4X4/טויוטה 4X4 – שעתיים במעבר בין רכב דימקס לטויוטה וההיפך – מבחן שליטה	דויד, דימקס	דויד (סימול 3354 – בט"ש) (סימול 0091 – לוחמים)
האמר קל – מבחן שליטה האמר ממוגן – מבחן שליטה	האמר קל וממוגן	האמר סימול (9370 – בט"ש) סימול (0151 – לוחמים)
זאב – מבחן שליטה	זאב (48)	זאב (סימול 0668)
סוואנה 2X4 מבחן שליטה סוואנה 4X4 – הכרת הרכב + מבחן שליטה	סוואנה	סוואנה לבט"ש
דימקס 4X4 או טויוטה 4X4 או טריטון 4X4 – מבחן שליטה	דימקס 4X4 או טויוטה 4X4	טנדר גבולות
האמר סיור – מבחן שליטה	האמר סיור	נהג מבצעי (3378)

2) סך השעות המפורט הינו סך השעות המינימאלי הנדרש. במידה וקצין הבטיחות בדרכים או קצין הרכב או מ"פ נהגים, זיהה פער בכשירות הנהג, יקבעו שעות נהיגה מעשית נוספות הנדרשות להשלמת כשירותו.

3) במידה והנהג נדרש לנהוג בכלי רכב שאינם מפורטים בטבלה מעלה ולנהג דרגת רישיון והיתר מתאים, יבוצע לנהג בנוסף להכרת הרכב, שעות חניכה כמפורט בסעיף 13 ח' 9 בהוראה זאת (טבלת השלמת חניכה על רכבים נוספים).

4) במידה והנהג נדרש לנהוג על רכב ממוגן, יבצע בנוסף לשעות החניכה, השלמת חניכה כמפורט בסעיף 13 ט' 2.

ג. סיום תהליך הקליטה והחניכה של נהג לנהג בט"ש, נהג מבצעי, לוחם נהג, נהג חפ"ק

סיום תהליך הקליטה והחניכה של נהג בט"ש והוצב בחטמ"ר או לוחם נהג, נהג מבצעי ונהג חפ"ק או נהג שהוכשר בהכשרה ייעודית (לא היתר חד יומי וכד') בבלניים, תבוצע בנוסף לאמור בסעיף 14 (שלב ג'):

1) הסמח"ט או הסמג"ד יאשר את הנהג לנהיגה, לאחר שווידא כי הנהג סיים כל שלבי הקליטה וההכשרה באמצעות עיון בתיק הנהג.

2) בסיום החניכה ישתתף הנהג בסיור בגזרה בה אמור לנהוג במשך שעתיים לפחות על ידי מ"פ או סמ"פ או מ"מ שאושרו לכך על ידי הסמח"ט הגזרתי, הכולל סקירת נתונים בגזרה. סיור זה יבוצע גם לנהג העובר לגזרה אחרת.

מערדכן לתאריך: 23.04.2020	הוראה 3.6 "קליטה והכשרת נהג ביחידה"	פרק 3: "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך ז': בטיחות בדרכים
------------------------------	--	--	--------------------------

3) הנהג העולה לגזרת תע"ס או אימון חדשה יבצע סיור נת"בים בגזרה החדשה או בשטחי האימונים ע"י בעל תפקיד שאושר לכך ע"י קצין הבטיחות בדרכים הגדודי (סמג"ד), טרם ביצוע נהיגה בפועל בגזרה.

16. החרגה ופטור מביצוע הליך קליטה והכשרת נהג ביחידה:

- א. קצינים בדרגת אל"ם ומעלה פטורים מביצוע הליך קליטה והכשרת נהג ביחידה על שלושת שלביו.
- ב. קצינים בדרגת סא"ל ונגדים בדרגת רנ"ג פטורים מביצוע חניכה והכשרת נהג ביחידה וסיום תהליך הקליטה (שלב ב' וג' בהוראה זו). עם זאת יש לבצע קליטה (שלב א') לרבות פתיחת תיקי נהג כמפורט בהוראה זו.
- ג. מפקד בדרגת אל"ם ומעלה, רשאי לפטור קצינים בדרגת רס"ן ונגדים בדרגת רס"מ/רס"ב מביצוע הכשרת נהג ביחידה וסיום תהליך הקליטה (שלב ב' וג' בהוראה זו) לאחר שראיין את הקצין או הנגד. סיכום הראיון, בו תצוין הסיבה לפטור (כגון ותק בנהיגה מעשית) וכלי הרכב עליהם ניתן הפטור. הנ"ל יתוּק בתיק הנהג.
- ד. אין הפטור מביצוע הליך קליטה והכשרת נהג ביחידה כולו או חלקו כאמור לעיל פוטר את הקצין או הנגד מהכרות הרכב בו הוא עתיד לנהוג, לרבות חובתו על פי תקנה 25 לתקנות התעבורה לנהוג ברכב רק אם הוא בקיא בהפעלתו ובשימוש בו.
- ה. נהג שעבר בן יחידות רישום ולא קיים לגביו תיעוד באשר להכשרתו בעבר (תיק נהג) יחלו עליו התנאים הבאים:

- 1) הנהג יוראין ע"י קצין הבטיחות בדרכים היחידתי.
 - 2) תשאול הנהג באשר לכלי הרכב בהם נהג ביחידה הקודמת.
 - 3) קבלת הצהרה בכתב מקצין הבטיחות בדרכים היחידתי הקודם באשר לכלי הרכב בהם הוכשר ביחידה.
 - 4) ביצוע מבחן שליטה על ידי קצין הרכב על רכב אחד מקבוצת הרכב עליהם הוכשר הנהג.
1. הכשרת חייל בשירות סדיר שהוצא לו רישיון נהיגה זמני לתעסוקה בהתאם לפ.מ. 58.0202 "רישיון נהיגה":
- 1) נהג שהוצא לו רישיון נהיגה זמני לתעסוקה בהתאם לפ.מ. 58.0202 לא ינהג בכלי רכב המחייב לגבי חיילים בשירות הסדיר, היתר או השתלמות יחידתית בהתאם לפ.מ. 58.0202, או בהתאם להוראות הקל"ר.
 - 2) נהג מסוג זה יבצע טרם נהיגתו השתלמות נהיגה במתכונת רענון נהיגה לאנשי מילואים, כמפורט בהוראה 3.17 ("רענון הנהיגה לחייל מילואים") בכרך זה.
 - 3) נהיגת הנהג תוגבל אך ורק לביצוע המשימות הקשורות בביצוע התעסוקה.
17. בקשות פרטניות לחריגה מהוראה זו יוגשו לרמ"ד בטיחות בתעבורה באמצעות קצין הבטיחות בתעבורה הפיקודי/זרועי/אגפי וייבחנו ע"י רע"ן בב"ד מבק"א ובהתאם לצורך יאושרו על ידו.

מערודכן לתאריך : 23.04.2020	הוראה 3.6 "קליטה והכשרת נהג ביחידה"	פרק 3 : "ניהול בטיחות בדרכים ביחידה"	כרך ז': בטיחות בדרכים
--------------------------------	--	---	--------------------------

סוף הוראה 3.6